

Pisortat
suliffeqarfiutaanni
atorfillit isummersinnaanermik
pisinnaatitaaffiat pillugu
quppersagaq

ILUSAATA AAPAA 2018

IMARISAI

AALLARNIUT

3

PISORTAT
SULIFFEQARFIUTAANNIK
NAMMINERSORTUNNGORSAANEQ

8

NITTARTAKKAT
ATORTUSSALLU ALLAT
ILUAQUTIGINIARNEQAR-
SINNAASUT

10

ISUMMERSINNAANERMIK
PISINNAATITAAFFIK SUNAAVA

4

PISORTAT SULIF-
FEQARFIINI ATORFILLIP
PISSUSISSAMISUUNNGITSUMIK
ILIORNERNUT QISUARIAA-
TEQARSINNAANERA

9

NAMMINEQ
INUTTUT IMALUUNNIT
PISORTAQARFIK
SINNERLUGU ISUMMANIK
SAQQUMMIUSSINERIT

6

PISIMASU-
LERSAARUTINUT
ILITSERSUUT

11

1. AALLARNIUT

Pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiannut killissat sumiippat? Pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillit isumaqarunik ingerlatsivimmi inatsisinik unioqqutitsisumik iliuuseqartoqartoq tusagassiuutinut imaluunnit allanut saaffiginissinnaappat, imaluunnit suliffigisaminnut tunniusimanissaq pillugu nipangiussiinnassappat? Aamma naatsorsuutigisussaaneppat Namminersortutik Oqartussani kommuuninilu 13.500 sinnerlugit atorfilliusut pissaanermik atonerluinermut, peqquserlulluni iluanaarniartutut pissulersornernut pissusisamisuumngitsumilluunnit iliutsinut akuersaarumangittassasut? Apeqquitiit taama ittut - nalaatassaajuartut – qppersakkami matumani paasiuminartumik assersuutitalerlugit nassuiaaviginiarsarissavagut. Kisiannili killissat sumiinnerat naggaterpiaatigut eqqartuussiviit aalajangigassaraat.

Najoqqutassiami assersuusiartut ilanngunneqartut atorfeqarfigisatut atertullu allassimasortaasigut, piviusuminnganneersuunngillat, sammineqartulli imarisaat pivisuninnganneersuullutik.

2. ISUMMERSINNAANERMIK PISINNAATITAAFFIK SUNAAVA

Isummersinnaanermik pisinnaatitaaffik tamatta tusartarparput. Ilaannikkut politikikkut sakkortusaarluni oqallittoqartillugu, ilaannikkullu tusagassiuutit kusanaatsulionernik qulaajaasimagaangata. Tamatigut eqqarsaatigineq ajorparput, demokratiskiusumik aqutseriaaseqarnerup toqqammavippiaasa ilagimmassuk, soorlu tamanana inatsisini tunngaviusuni aammalu Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi ersersinneqartoq. Inatsisit tunngaviusut § 77-ianni imatut allassimavoq: "Kinaluunnit allatigut oqalunnikkulluunnit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffeqarpoq, kisianni eqqartussiveqarnermut akisussaassusilimmik. Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummi immikkoortoq 10-mii imatut erseqqissameqarpoq:

"Kinaluunnit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffeqarpoq. Pisinnaatitaaffimmi tassani pineqarpoq qanorluunnit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffik aamma kiffaangissuseqarluni paasissutissanik isumaliutersuutinilluunnit pissarsisinaananeq tunniussisinaanerluunnit, pisortani oqartussaasunit akuliuffiqeqarani aammalu nunat killeqarfiinik aporfilersorneqarani."

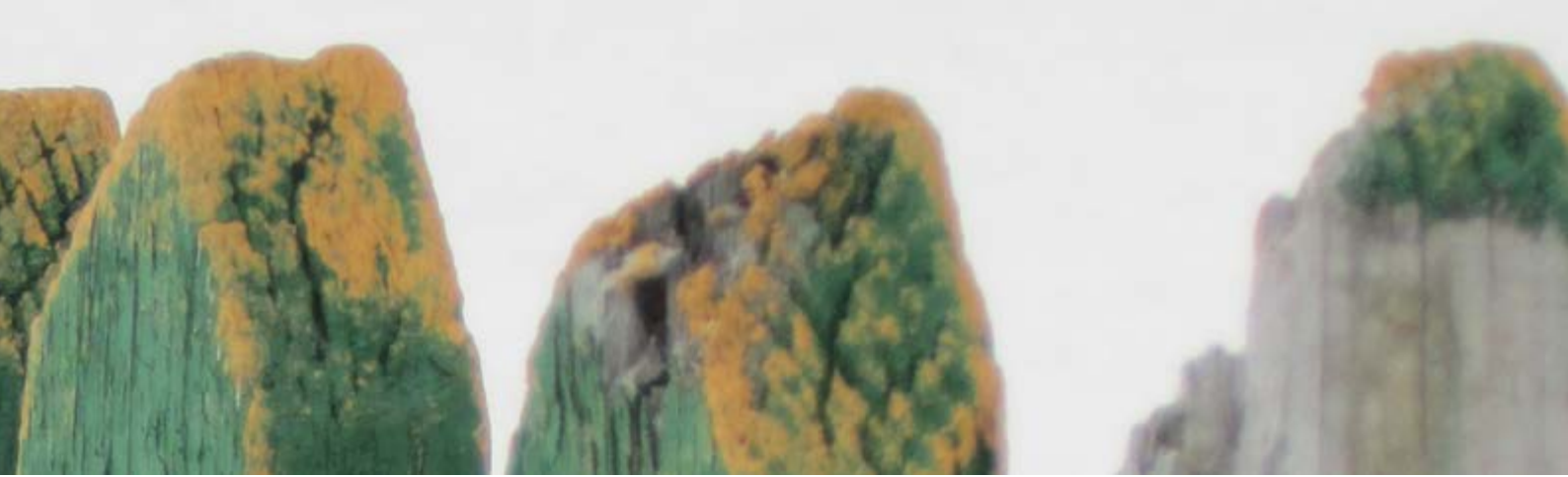
Siullertut maluginiagassaavoq isummersinnaanermik pisinnaatitaaffik kikkunnt tamanut atuummat. Tassa imaangilaq, inuit ilaat immikkuullarissumik inissisimanertik imaluunnit pisortani atorfeqarnerik pissutigalugu isummersinnaanermik pisinnaatitaaffeqanngitsut. Inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisutit iluani isummersinnaanermut pisinnaatitaaffiup sammineqarnerani aamma paasissutissanik pissarsisinaanermut siammarterisinaanermullu pisinnaatitaaffit ilaatinneqarput. Assersuutigalugu ilaatigut oqallissaarutit ilanngussaasinnaapput, apeqqarissaarnerusinnaapput imaluunnit katersuussinnaatitaanermut tunngassuteqarsinnaallutik.

Inatsisini tunngaviusuni inuit pisinnaatitaaffii pillugit imaluunnit isumaqatigiisummi nassuiarneqanngilaq, isummanik saqqummiussinerit, paasissutissiinerit il.il. sorliit illersugaanersut. Isummanik saqqummiusseriaaseq sorleq pineqarnerisooq aamma allassimanngilaq. Tamanna isumaqarpoq, isummanik anitsineq suugaluaruni qanorluunniillu saqqummiunneqaralaruni illersugaasoq.

Taamaakkaluortoq isummersinnaanermik pisinnaatitaaffik pisinnaatitaaffiunngilaq killeqanngitsumik atorneqarsinnaasoq. Isummanik saqqummiussinerit suugaluartulluunnit eqqartuussivitsigoortumik nalilersorneqarsinnaapput, isummersinnaanermillu pisinnaatitaaffik killilerneqarsinnaavoq, killilliineq makkuninnga peqquteqarpat:

- inatsisitigut peqqussutaappat
- inuiaqatigiinni demokratiskiusuni pisariaqartutut isigineqarpat siunertat immikkut ittut peqqutigavilugit, soorlu makku:
 - naalagaaffiup isumannaatsuunissaa illersorneqarnisaaluunnit,
 - nunarsuup immikkoortuatut innarligaannginnissaq,
 - kikkut tamat toqqissisimanissaat,
 - innarliisoqarsinnaanera pinerluttoqarsinnaaneraluunnit pinaveersaartinniarlugit,
 - peqqinneq imaluunnit ileqqorissaarneq illersorniarlugit,
 - allat tusaamaneqarnerat pisinnaatitaaffilluunnit illersorniarlugit,
 - pasissutissat allanut oqaatigeqqusaanngitsut siammarternissaat pinaveersaartinniarlugu, imaluunnit
 - eqqartuussiviit ataqqineqarnissaat nakerisarsiortuunnginnissaallu qulakkeerniarlugu

Killiliinerit taama ittut takuneqarsinnaapput assersuutigalugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip kapitali 8-aani allanut tusarliusseqqusinnginnerup aammalu paasissutissanik allanut oqaatigeqqunngisanik ingerlatitseqqiinerup sammineqarnerini. Pinerluttulerinermi inatsisip § 50-aniippoq aalajangersagaq alla, pisortat sullissiviini atorfillit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiannik killiliisoq. Aalajangersakkami allassimavoq kinaluunnit paasissutissanik isertuussanik suliaminut atatillugu paasisaminik taamaaliortussaangiffimmini allanut ingerlatitseqqusaanngitsooq imaluunnit taakkunanga atornerlueqqusaanngitsooq. Pinerluttule-

rinermi inatsisip § 99-iani aamma 100-ani pineqarput inuup ataqqinassusaanut nikanarsaasumik kinaassusersiortumilluunniit oqaaseqaatit. Taarsiisuteqarnissamut akisussaaffeqarnek pillugu inatsisip § 26-at mitagaanermut/narrujuummisitaanermut tunngavoq, taannalu aamma inuit isummaminnik saqqummiussaanut akisussaatisstutitut atorneqarsinnaavoq.

Ombudsmandip 17. september 2014 aammaarlugu oqaatigaa, pisortani atorfilik sisamanik pisussaaffeqartoq: Tunniusimasussaataaneq; nipangiussisussaataaneq; piumaffigineqarnertut iliuuseqartartussaaneq; aammalu ataqqinassusilimmik pissusilersortussaataaneq.

Nipangiussisussaataaneq imatut paasineqassaaq, atorfillip paasissutissat mianerinntumik pissusilersorfigissagai aammalu killissaritaaasoq qaangerlugu paasissutissanik allanut suliffeqarfiup avataaniittunut ingerlatitseqqisinnaanngitsaq. Piumaffigineqarnertut iliuuseqartarnissaq isumaqarpoq, atorfillip sulisitsisumi naalakkiisutai inatsisunik maleruasaat naammassiniartassagai. Ataqqinassusilimmik pissusilersornissaq aamma taaneqartarpoq decorum officialemik piumasaqaat. Tamanna isumaqarpoq, pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillip qanoq pissusilersoriaaseqarnissaa pillugu naatorsuutiginnittoqarsinnaasariaqartoq, aamma inuup taassuma sulinerata avataani.

Tunniusimasussaataaneq aallaaveqarpoq pisortat ingerlatsiviisa iluanni aalajangigassanik tunngavissalersuinermit aammalu ulluinnarni sulianik ingerlatsinnaanermut innimisunermik. Tassami pisortat sullissivianni atorfillit sullassaraat politikerit aalajangi-gaannik piviusunngortitsissallutik. Kisianni taamatut inatsisunik tunngaveqanngikkaluamik killiliinerup mianersortumik atorneqartarnissaa pisariaqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq, oqariartaaseq "inuiatigini demokratisiusuni pisariaqartutut isigineqarpat" tunniusimasussaataanerup qanoq sukannertigisumik malinneqartariaqarneranut killiliisuusinnaammatt. Oqariartaaseq taanna aamma naleqqersuinermit atorneqartarpoq.

Naleqqersuineq ima paasisariaqarpoq, isummersinnaanermut pinsinnaatitaaffik aatsaat pisariaqavitsillugu killiliivigineqartariaqartoq. Ilaannikkut sulifimmi pineqaatissinneqarnek, soorlu maleruagassanik unioqutitsisutut pillaatisineq pineqartumut sakkortuumik eqquinnarani, aamma allat isummaminnik saqqummiusserusussusaannut annikillisaataasinnaavoq. Tamanna aamma taaneqartarpoq the chilling effect nassatarisnaallugulu allat, tunniusimasussaataanerup qanoq paasisariaqarneranik paatsuuinerikkut, ajornartorsiutinik uparuaanissartik qunugilersarmassuk, inuiatigiit paasissutissinneqarnissaminnut pinsinnaatitaaffianik innarliisumik.

Atorfillitaq aalajangigassap suliarineqarneranut qanittumik inissisimappat tunniusimasussaataaneq killilersuutaanerusutut isigineqartarpoq. Illuatungaagullu annikitsumik suunngitsumilluunniit killiliisarpoq oqaaseqarfigineqartoq atorfillitap suliaanut tunngasuteqanngikkaangat. Oqartussaqaarfimmi aalajangiisoqareersimattillugu isummersinnaanermik pinsinnaatitaaffianik killilersuisinnaaneq suli ajornarnerulersarpoq. Kiisalu aamma tunniusimasussaataanermit unioqutitsinerunngilaq, atorfillitaq suliasaqaarfimmi nukissat qanoq amerlatigineri pillugit oqaaseqaateqaraluarpat. Minnerunngitsumik tamanna atuutissaq, oqaaseqaat siunissami sulinermit atorfillitallu atugarisaannut pingaarutilimmik sunniuteqarsinnaappat.

PISIMASULERSAARUT 1

Aviaaja Kalaallit Nunaanni ilinniarnertuunngorniarfiit anner-saanni suliffeqarpoq. Aviaaja aamma suleqatiminut sinniisuuvoq. Piffissami sivijsuajami ilinniarnertuunngorniarfimmi sulisunut pissutsit ajornartorsiuteqarfiunikuupput. Nuna tamakkerlugu aviisi saqqummersartoq Kamiknews pissutsit atuuttut pillugit allaaserisaqarpoq, Aviaajalu oqarsimaneragaavoq, sulisut tatineqartutut misigisimasut, aammalu pisortanut tatiginnineq annikitsaq.

Pisortat namminneerlutik aviisimut Aviaaja innersuussutigisimavaat. Oqaaseqareernerata kingorna pisortat isumaqarput, sulisorisartik suliffimminut tunniusimasuunngitsumik, ajuallannartumik kiisalu suliffiup iluani tatigeqatigiikkunnaarsitsisumik pissusilersortoq, ingammik eqqarsaatigiganni sulisunut sinniisutut inissisimasuunera. Taamaattumik aalajangiunneqarpoq mianersoqqussummik tunineqassasoq.

- Nalunngilat oqaaseqarnera pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillit isummersinnaanermik pinsinnaatitaaffianik ilersugaasoq, kisianni oqaaseqarsimanera paamitsaativat. Taavamita illit qanoq iliorsimassagaluarpit, aamma mianersoqqussummik tunisineq Aviaajap isummersinnaanermik pinsinnaatitaaffianik sanegqutaarinertut isigineqarsinnaava?

3. NAMMINEQ INUTTUT IMALUUNNIT PISORTAQARFIK SINNERLUGU ISUMMANIK SAQQUMMIUSSINERIT

Pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiat nalilersuiffigisussaattillugu pingaaruteqarpoq immikkoortinnartassallugu nammineq isuma aninneqarnerseq imaluunnit pisortaqarfik sinnerlugu oqaaseqartoqarnerseq.

Atorfillik nammineq isummaminik anitsisimappat, oqaaseqarnera sulisutut isummersinnaanermik pisinnaatitaaffia tungavigisassaassaaq. Atorfillip oqarsinnaatitaanera pisortaqarfimmit killilersorneqarsinnaanngilaq, assersuutigalugu piumasqaatigalugu aqutsisunit akuersissummik pissarsisimaqqaarnissaq. Aqutsisunit aamma piumasarineqarsinnaanngilaq oqaaseqaateqarneq sioqqullugu ilisimatinneqarsimanissaq.

Sulisooq pisortaqarfik sinnerlu oqaaseqartillugu, taava atorfillip isummersinnaanermut pisinnatitaaffia killileqartinneqarsinnaavoq. Tamanna naliginnaasumik pisarpoq, pisortaqarfik sinnerlugu kikkut oqaaseqarsinnaatitaanerattillugu suliffeqarfiup ilumini maleruagassaliarisimasai tunngavigalugit.

Aammali sorliit tunngavigineqassanersut nalorninartorsiutaasinnaasarput, tamannalu pisarpoq erseqqivinnikkaangat atorfillik oqaaseqarnermini nammineq isummaminik anitsisimanersooq imaluunnit pisortaqarfik sinnerlugu oqaaseqarsimanersooq. Taamatut nalornilersinnaaneq amerlasuutigut pinngortarpoq, atorfilliup oqaaseqarnermini suliassaminut tunngasut sammigaangagit.

Oqaaseqaat suliassarititaasunut tunngasuunnigippat qularutissaqanngilaq: Atorfillik oqalinnermut sumullunniit akuusinnaavoq aammalu piumasaminik oqaaseqarsinnaalluni.

Oqallisigisaq suliassaminut tunngasuugaluartoq atorfillip oqaaseqarusunnini attatiinnaruniuk, taava atorfillip qulakkeertariaqarpaa, allat paatsoornikkut allatulluunnit isumaqalersitaassanngitsut,

oqaaseqarnermini pisortaqarfik sinnerlugu oqaaseqartuulluni.

Attuumaasuteqarnermut tunngasut ataani takussutissinniarnearput:

SULIASSARITITAT AVATAANNI

Killeqanngilaq

SULIASSARITITAT ILUINI

Pisortaqarfik aalajangiisuusaaq

Atorfillitaq nammineq inuttut oqaaseqarsinnaavoq killissat makku iluanni:

- Oqaaseqaatit nikassaarpalut-tuusanngillat;
- Oqaaseqaatit sorraappallaaq-qusaanngillat;
- Oqaaseqaatit suliassaqaarfimmut pingaarutillit pillugit paassutissanik eqqunngitsunik imaqaqqusaanngillat;
- Nipangiussisussaassuseq pillugu malittarisassat eqquutsinneqassapput;
- Pisortap imaluunnit sulisup aalajangiiniarnerit suliassartaannut qanittumik inissisimasup immikkut ittumik mianerisassaqaartillugu sulianut tunngasunik oqaaseqaateqarissani tunuarsimaarfigisariaqarsinnaavaa.

PISIMASULERSAARUT 2

Kommuneqarfik Sermersuumi kommunaldirektøritut atorfeqarputit. Kommuunimi pilersaarutigineqarpoq meeqqat atuarfiat ukiuni tulliuuttuni marlunni 5 mio. kr.-nik sipaarfigineqassasoq. Kommuunimi nalunegaangilaq apeqqut tamanna mianernartuusooq, minnerunngitsumik eqqarsaatigalugu ukioq taanna kommuunimut qinersisoqartussaanaera. Atuarfinni ataasiakkaani taakkulu siulersuisoqarfiini pineqartup aalassassutaavallaarnissaa pinaveersaarniarlugu, atuarfinni pisortat taamaasa allaffigerusuppatit, sipaarutissatut pilersaarutit pillugit akerliisumik oqaaseqaateqaqqunagit, aamma namminneq inuinnartulluunnit taamaaliorusussagaluarunik.

Pisoq tamanna illit qanoq eqqarsaasorsorfigissaviuk: Assersuutigalugu inerteqqut suliassarititat iluaniippa imaluunnit avataaniippa aamma arlaatigut sunniuteqarsinnaassanerluni inuinnartulluunnit oqaaseqarsinnaaner at inerteqqutigigakku piumaffigilugillu, taamaallaat atuarfiit pisortaattut pissusilersussasut? Allaasimassagaluarnerluni borgmesterip kommunaldirektørinu piumaffigippagu inuinnartut oqaaseqaqqunagu?

Nalorninarsinnaasarpooq, oqaaseqaat qaqugukkut inuk namminerminngaanneersuunersoq. Atorfillitaaq pisortani suliaminut tunngasoq pillugu oqallinnermut atatillugu erseqqilluinnartumik pisortaqqarfimmi suliffeqartutut atsioruni, taava atorfillitaaq oqarsinnaangilaq oqaaseqaatini nammineq inuttut anitaralugu.

24. april 2014 ombudsmandip apeqqut taama ittoq pillugu sularisimasani oqaaseqarfigaa. Meeqquerivinni pisortat arlallit tusagassiuutitigut ammasumik allagaqarput, kommuunip meeqqeriveqarnerup tungaatigut allannguutissatut pilersaarutai isornartorsiorlugit. Allakkat tamarmiullutik kommuunip meeqqueriviini pisortatut atsiorpaat allakkanilu arlalerialutik atorfitsik innersuussutigisaralugu. Ombudsmandip oqaatigaa, meeqquerivinni pisortat suliffitsik tunuliaqutaralugu oqaaseqarsimasut. Taamaammat kommuuni pisinnaatitaavoq pisimasooq pillugu uparuaateqarnissaminut aammalu pisortat kommuunip tusagassiuutitut attaveqarnermut iliuusissatut najoqqutassiaanik erseqqissaaviginissaannut.

Tamatumunnga tunngatillugu ombudsmandip Østre Landsretimi eqqartuussisutaasimasooq innerssuussutigaa. Tassani atuarfimmi pisortap aviisimut allaaserisamini kommuunimi atuarfeqarnermut meeqqanullu ataatsimiittaliap siulittasua isornartorsiorsimavaa, kommuunimi atuarfeqarnerup aaqjissuussaanerata tungaatigut kommuunimi politikkikut eqqarsaasersoqataasimanera pillugu. Landsretten inerniliivoq, pisortat suliffeqarfiani atorfillip allaaserisaqarnermini sutut atorfeqarnerminik taasisimanermigut ersersikkaa, kommuunimi atuarfimi pisortatut oqaaseqarluni. Taamammat oqaaseqaataa suliassaanut tunngassuteqarpoq taamaalillunilu oqartussaqqarfik sinnerlugu oqaaseqarnermut isigineqarsinnaalluni, tamatumalu kingunerisaanik kommuuni pisinnaasimalluni naalagaatsuliorluni iliuuseqarsimasutut qisuariarfigissallugu.

PISIMASULERSAARUT 3

Aatsitassanik suliassaqqarfinnut avatangiisinut aqutsisoqqarfimmi pisortaavutit, tassanilu atorfillitavit ilaata ikinngutini ilisarimasananilu suliffimmini mailadressini atorlugu allaffigisimavai, kajumissaarlugit aatsitassanik piaanissamik suliniummut kingullermut tusarniaanerit peqataaffigeqqullugit. Aammattaq kajumissaarsimavai apeqqutinik akioragassanik immersuiffissat atorlugit misissuinerit assigiinngitsut, tusarniaanernut atatillugu pilersaarusioreqarsimasut, peqataaffigeqqullugit aammalu qarasaasiakkut oqalliffik pilersinneqaqqammersooq atorlugu ilanngussaqqartaqqullugit. Allakkamini atorfillip ikinngutini ilisarimasananilu kajumissaarpai misissueqqissaanerit siunnersuutillu suliarineqarsimasut sissuertumik pissuseqarfigeqqullugit kiisalu illersortissarsiorniaqqullugit. Pisimasooq allat aqutugalugit paasivat eqqarsaasersuutigivallu atorfeqarneranut tunngasumik malitseqartitsisanerlutit, tassami allakkiani suliffimmini mailini atorlugu nassiussimavaa, naak allakkamini aallaqqaatitut oqaatigisimagaluaraa allakkat nammineq inuttut allatarinerarlugit.

Suut eqqarsaasersorninnut ilaatisavigit?

Pingaartutut isigissaviuk, pilersaarut pillugu paasissutissat soqutaavallaanngitsut eqqunngitsumik paasssutissiisutigineqarsimamata?

4. PISORTAT SULIFFEQARFIUTAANNIK NAMMINERSORTUNNGORSAANEQ

Qasseeriarluni oqallisiqineqartarpoq, pisortat suliffeqarfiutaat Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumik aktienik pigineqatigiiffingortinneqassanersut, kingullertigut Nukissiorfiit, imaluunniit tamakkiisumik namminersortunut tunineqassanersut. Pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiannut tamanna sunniuteqarluarsinnaavoq. Pisortat suliffeqarfiutaat namminersortunngortinneqaraangat atorfillik pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillittut isigineqarunnaassaaq. Tamatuma kingunerisaanik atorfillik malittarisassanik pisortat suliffeqarfiutaanni atuuttunik illersugaajunnaassaaq, kisiannili malittarisassat namminersortuni atorfillinnut atuuttussatut isumaqatigiissutaasimasut tunngavissarillissalugit. Namminersortumik suliffeqarfik malittarisassanik suliut isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiannik illersuisunik imaluunniit sinaakkusersuisunik atortuulersitsinngippat, minnerunngitsumik tunniusimasussaataaneq pillugu paasinnit-tariaaseq atorfillimmuut annertuumik sunniuteqarsinnaavoq.

Sunniutissaq alla tassaavoq, ombudsmandi namminersortumik suliffeqarfimmu atorfillinngortumit naammagittaallu-taasinnaasunik suliarinnaasinnaajunnaassammatt.

Tassalu apeqqutaalissaaq Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut suliffeqarfinni suliut pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillittut isigineqassanersut taamatullu inissisimanermik-kut isummersinnaanermik pisinnaatitaaffeqarlutik imaluunniit namminersortuni suliffeqartuunersut tassuunakkullu iller-sugaanatik.

Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit, pisortanit oqartussaaqataaffi-gineqartut, pingasunngorlugit immikkoortinneqarsinnaapput:

- 1) suliffeqarfiit, pisortat aqutsisoqarfiinut kiffartuussiviinullu atasut (KNR og Asiaq/Misissueqqaarnerit/ Grønlands Forundersøgelse)
- 2) suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarlutik imminut aquttut (Nukissiorfiit og Mittarfeqarfiit)
- 3) pisortat ingerlatseqatigiiffii (soorlu Royal Greenland A/S, KNI Pilersuisoq A/S aamma Tele Greenland A/S)

Immikkoortut 2 aamma 3-niittut ingerlatseqatigiiffiupput ni- uernerpalartumik ingerlanneqartut. Tunngaviatigut pisorta- nit ingerlanneqartutut isigineqartarput. Kisianni aningaasa- qarniarnermikkut pisortat aqutsisoqarfiisa kiffartuussiviisalu avataaniillutik ingerlatsiveqarfittut ingerlasuupput. ¹

Malittarisassat sorliit suliffeqarfinnut atuuttuunerinik naliler- suinermi immikkoortittariaqarput suliffeqarfiit sorliit inatsisit

malillugit pisortanit aqunneqartutut isigineqarnersut aammalu suliffeqarfiit sorliit pisortat aqutsisoqarfiisa avataaniittutut isigineqarnersut.

Suliffeqarfiit, aktiaateqarluni imaluunniit pigineqataassute- qarluni ingerlatseqatigiiffittut aaqjissugaasut allatulluunniit imminut pigisutut inatsisitigut inissisimasut pisortat aqutsi- soqarfiinut atasutut isigineqanngisaannarput, aatsaalli taa- matut inissisimasinnaallutik qularnaatsumik taamaattussaa- nerat inatsisitigut aalajangersarneqarsimappat. Tamannat- taaq pissutigalugu ingerlatseqatigiiffinni taama ittuni atorfillit pisortat suliffeqarfiutaanni atorfillittut isigineqarneq ajorput.

Tassa imaappoq, tunngaviatigut aktienik ingerlatseqatigiif- fiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut allaffissornik- kut aqutsisoqarfiup avataaniippat, taammaammallu suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit aammalu paasitinneqar- sinnaatitaaneq pillugu inatsit taakkununga atuutinnigillat. ²

Suliffeqarfiit imminut aquttut aamma taaneqartarput pisortat ingerlatseqatigiiffiinnut assersuunneqarsinnaasut (kvasi- selskabit). Taakku aaqjissuganermikkut Namminersorlutik Oqartussat ataaniippat, siulersuisoqaratik, kisiannili ingerlat- sinermut aningaasartuutimik 50 pct.-ii sinnerlugit nioqqutis- sanik kiffartuussinernillu niiverutigisaminnik isertitaqarner- mikkut matussusertussaallugit. Nukissiorfiit aamma Mittar- feqarfiit kvasiselskabiupput pisortanit pigineqartut. ³

Suliffeqarfiit taakku pisortat aqutsisoqarfiinut atasutut oqaa- tineqarsinnaapput, taamaattumillu suliassat sularineqartar- nerat pillugu inatsit aammalu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit suliffeqarfinni taakkunani atuuttussaataapput, atuuttussaataanginnerat erseqqulluinnartumik aalajanger- sagaasimangippat. Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit kiisalu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit ataatsikkut atuuttuusarput. Aamma ombudsmandip oqaati- ginikuuaa, paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit aamma suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsit Mittarfeqarfinni atuuttussaasutut isigisariaqartut. ⁴

² A/S Inissiaatileqatigiiffik INI taamatut immikkut isigineqartunut assersuutissaavoq, kisianni taamaallaat inissiaatileqatigiiffiup Nammi-nersorlutik Oqartussat imaluunniit kommuuni sinnerlu- git aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffilerneqarsimanermi iluini.

³ Takuuk Akileraartarnermut Atugarissaanermullu Isumaioqatigi- sitap tunuliaquttat pillugit nalunaarusaa marts 2011-meersoq

⁴ Takuuk ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaa 2010, ilaatigut j.nr. 2009-323-0019.

¹ Takuuk Naatsorsueqqissaartarfiup ukiumoortumik naluannaru- siaa 2011 – immikkoortoq pisortani aningaasaqarneq

5. PISORTAT SULIFFEQARFIINI ATORFILLIP PISSUSISSAMISUUNNGITSUMIK ILIORNERNUT QISUARIAATEQARSINNAANERA

Pisortat suliffeqarfiini atorfillinnut akuttunngitsumik ernumatitsiler-sinnaasumik pissanganartorsiutaalersinnaasooq tassaasarpooq, qaqugukkut iliuuseqarneeq ima pissuseqartuunersoq, atorfillitaaq arlaanut aqutsisoqarfiup avataanittumut paasissutissanik ingerlatsitseqqisinnatillugu. Pisuni taama ittuni atorfillitaaq nipangiussisusaatitaanerminut akerliusumik iliuuseqarnersoq apeqquserneqarsinnaasarpooq, aammalu tamanna inuit ilaannit suliffimmut tunniusimasusaatitaanerup killerpiaatigut iliuuseqarnerut isigineqarsinnaalluni.

Killissarititat sumerpiaq innerisa atorfillimmut paasiuminaassinnaanerinut peqquataasinnaavoq, pisortat suliffeqarfiini atorfillit isummer-sinnaanermik aammalu paasissutissanik ingerlatitseqqisinnaanermik pisinnaatitaaffii pillugit immikkut inatsiseqanngimmat. Tassami Kalaallit Nunaanni, sammisaq pillugu aqqissugaasumik inuiaqatigiinni ammasumik oqallittoqarnikuunngikalluortoq, toqqarneqarsimavoq Danmarkip illiniliussai maliinnassallugit. Immikkut inatsiseqartinneqannginnera Danmarkimi oqallisigineqartarnikuuvoq, mannali tikillugu inerneritneqartarpoq inatsisiliornissaq pisariaqanngitsoq. Isumaqaqput isummer-sinnaanermik pisinnaatitaaffik pillugu

nalinginnaasumik inatsiseqarneeq naammattoq. Inuinngooq pissusissamisuunngitsumik imaluunnit inatsisunik unioqquutitsisumik iliuutsit pillugit passissutissiinissamut tunuarsimaarsinnaanerannut peqquataakkajunnerusarpoq suliffiup iluani nuanniillortitsisuusinnaanermik imaluunnit atorfeqarnikkut ingerlalluarnissaraluumut kinguneqarnerlutsisisinnaanermik annilaanganeq. Nunani allani, soorlu Norgemi, paasissutissiisartut (whistleblower) illersugaanerat immikkullarinneruvoq, tassami illersuineq taanna erseqqilluinnartumik taaneqarsimammat suliffimmi avatangiisit, suliffiup sivirususia aamma atorfiup illersugaanera il.il. pillugit inatsimmi (suliffimmi avatangiisit pillugit inatsit) 2005-imeersumi, §§-ini 2-4 aamma 2-5.

Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit eqqartuussivimmi marlusso-riarluni aalajangiunneqarnikuuvoq isumaqatigiisummi immikkortoq 10 (isummer-sinnaanermut pisinnaatitaaffik) sakkugineqarsinnaasooq, suliffiup avataanut paasissutissiisumik illersuiner-mut, taana inatsisunik unioqquutitsisuusinnaasunik iliuuseqartoqarneranik pa-sitsaassarimasani pillugit suliffiup iluani nalunaaruteqarnissamut periarfissaqanngippat.

GUJA AKERLERALUGU MOLDOVA, EQQARTUUSSISSUT 12. FEBRUAR 2008-MEERSOQ

Suliami pineqartumi pisortani atorfillitaaq paasissutissanik suliffimmut tunngasunik allamut ingerlatitseqqisimavoq, eqqartuussivillu aatsaat taama ittumik suliaqarpoq. Naammagittaalliortoq tassaavoq naalagaaffiup unnerluussisuanu tusagassiinermut pisortaaq. Taassuma paasisimavaa eqqartuussiveqarfitsigoortumik paasiniaanerup suli ingerlanerani politikikkut akulerunniartoqartoq. Tusagassiinermut pisortap pissarsiarisimavai allakkat kanngunarsaarpalaartut marluk, aappaa Inatsisartut siulittaasuata tullianeersoq aappaalu naalakkersuisumut tullersortimeersoq. Atorfillit qanoq ilillutik inatsisunik unioqquutitsisoqartillugu uparuaasinnaaneranik suliffeqarfiup iluani periusissanik mallittarisassanilluunnit peqanngimmat, tusagassiinermut pisortaaq

aalajangerpoq paasissutissat tusagassiutinut kalerriunniarlugit. Tusagassiutinut pisortap taama ilior-nini nammineq inuttut angusaqarfigniangilaa aamma isumaqarpoq eqqortussaq pillugu taama iliuuseqarluni. Taamaakkaluortoq soraarsitaavoq, suliffiup iluani isumasiveqqaarsimannginnini aammalu paasissutissanik anillaguteqqusaanngitsunik ingerlatitseqqisimanini pillugit.

Eqqartuussivimmi isummerput naammagittaalliortoq pissutsit atuuttut taamaatsillugit ingerlatitseqqinnissani pisinnaatitaaffigaa – allaat tusagassiutinut. Taamallu sorarsitsisimaneq naammagittaallortup paasissutissanik ingerlatitseqqisinnaanermik pisinnaatitaaffianut akerliusutut isigineqarpoq.

HEINISCH AKERLERALUGU TYSKLAND, EQQARTUUSSISSUT 21. JULI 2011-MEERSOQ

Suliaq Tysklandimi pisuuvoq, tassanilu ilaannakortumik nammineq pigineqartumik paaqqutarinniffimmi peqqissaasup pisortaaqatigiit suliffimmi pissutsit isornarluinnartut pillugit, allaat napparsimasunik ajoqusiinnaasorisani, pillugit suallaffiunngitsumik oqaloqatiginiartarsimagaluarpai. Iluatsitsinnginnami pissutsit pillugit politiinut unnerluutiginnippoq, peqquserluttoqarsimaneranik passilluteqarluni, pitsaalluinnartumik sullissisuusaartoqarnerarlugu. Politiit aalajangerput suliassiisut malersorniarnagu. Peqqissaasooq paaqqutarinniffimmit unnerluussisoqarsimaneranik ilisimasaqarfiunngitsumit soraarsitaavoq, sulinngitsuukulavallaanera pillugu. Tamatuma kingorna suliatigut peqatigiiffia ikingutaasalu ilaat avammut saqqummerput, soraarsitaanera unnerluussuteqarsimaneranut atasuunerarlugu. Tamatuma kingorna ingerlaanartumik atuutilersumik soraarsitaavoq. Tysklandimi eqqartuuss-

siviit sulisitsisumut tunniusimasusaaneq naammagittaallortup paasissutissanik ingerlatsitseqqisinnaanermik pisinnaatitaaffianit pingaernerutippaa soraarsitsinerlu pissutissaqarlututut isigalugu.

Europami inuit pisinnaatitaaffii pillugit eqqartuussivimmit sulisitsisup soqutigisai paasilluarneqarput, kisiannili naqissuserneqarluni naammagittaalliortoq immi-nut iluaqutissinniarnaq imaluunnit aki-niaaniarusunneq pinnagit, kisiannilli napparsimasut soqutigisaat pillugit ujar-tuisimasooq, soorluttaaq suliffiup iluani periutsit malillugit iliuuseqarniarsimagaluortoq, angusaqarfignngitsumilli. Tamanna tunngavigalugu soraarsitsineq paasissutissanik ingerlatitseqqisinnaanermik pisinnaatitaaffimmut akerliuvoq, atorfillillu Tysklandimi eqqartuussiveqarfinnit illersorneqarsimasariaqaraluarpoq.

Suliat taakku tunngavigalugit pisortat suliffeqarfiini atorfillit periarfissinneqarpur paasissutissanik ingerlatitseqqiisnaasassallutik, pissutsit imaappata:

- Suliffiup iluani naammagittaalliorfisaq pilersinneqarsimanngippat, atorneqarsinnaangippat imaluunni qulliu nerusunit qisuariartoqarusunngippat;
- Apeqqutit inuiaqatigiinnut pingaaruteqarlunnartut pineqarpata;
- Atorfillip pisoq imminut iluaquisius-satut imaluunni akiniaatissatut sak-kuginiannngippagu;
- Paasissutissat ingerlateqqinneqar-tut sapinngisamik eqqortuutinnar-neqarpata;
- Atorfillik piviusumik pisut pillugit ajunngitsumik siunertaqarluni iliuuseqarpata;
- Sulisitsumik ajortitsiniaaneq pinnagu, kisiannili killormuanik innimigisassat pingaarutillit illersorniarlugit iliorne-ruppat

Toqqammavissat taakku eqquutsinneqar-simappata, taava pinaveersaartariaqarpoq atorfillitaaq ima sakkortutigisunik pineqaa-tississallugu, allaat allat taamatuttaaq ili-uuseqarnissaraluaminnut qunulersissin-naallugit. Taamaattoq pisumit pisumut tamatigut oqimaalutarneqartariaqarpoq toqqammavissat eqquutsinneqarsimaner-sut.

6. NITTARTAKKAT ATORTUSSALLU ALLAT ILUAQUTIGINIARNEQARSINNAASUT

- www.ombudsmand.gl
- www.ombudsmanden.dk
- [Vejledning om offentligt ansattes ytringsfrihed, 2006 udgivet af det danske justitsministerium \(\[http://jm.schultz-boghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/andre_publ/vejledning%20om%20offentligt%20ansattes%20ytringsfrihed.pdf\]\(http://jm.schultz-boghandel.dk/upload/microsites/jm/ebooks/andre_publ/vejledning%20om%20offentligt%20ansattes%20ytringsfrihed.pdf\)\)](http://vejledning.om.offentligt.ansattes.ytringsfrihed,2006.udgivet.af.det.danske.justitsministerium)
- [Heinisch mod Tyskland \(\[http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{"itemid":\\["002-446"\\]}\]\(http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{\)\)](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{)
- [Guja mod Moldova \(\[http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{"itemid":\\["002-2265"\\]}\]\(http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{\)\)](http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{)

PISIMASULERSAARUT 4

Kommuunimi atorfeqarputit, tas-sani ilaatigut sulissaralugu kiffar-tuussinissamik isumaqatigiisutunik akuersissuteqartarnissaq. Paasiler-pat, suliffeqarfik aalajangersimasooq suliakkiissutissat pillugit tamatigut neqeroorfigineqartartoq, massa illit naluungikkaluarit suliffeqarfiit allat aamma taamatulli akikitsigisumik, immaqaluunni akikinnerusumik suliarinnissinnaasut. Aamma ilisima-vat qullersarisavit suliffeqarfimmi pineqartumi pisortaq qanimut ikin-ngutigigaa. Qullersarisat aperivat, isumaqannginnersoq isumaqatigiis-susiortoqassatillugu nammineq qanippallaartut inissisimalluni, tamannali taamaanginnerarpa-paa. Aamma kommunaldirektørimut tamanna oqaatigivat, kisianni aam-ma taassuma taamaanginnerarpa-paa, suliasammigooq naammassi-neqartarmata aammalu qullersarisat tatiginerarlugu oqaatigalugu.

Qanoq iliorsinnaavit?

Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiu-taanni pissussamisuumngitsumik piso-qarsimaneramik atorfillit paasissutissiisar-nerat annerusumik misilittagaqarfigine-qanngilaq. Tamatumunnga peqqutit arla-riusinnaapput, soorlu tamakku pillugit inatsiseqartoqannginneq, naak tamanna Danmarkimi inatsiseqarnikkut pissutsit qanoq ittuunerinik ersiutaaginnaraluartoq. Kinguneqartitsisoqarsinnaaneramik anni-laanganeq inuiaqatigiinni inukitsunngu-a-limmi Kalaallit Nunaattut ittumi suli sun-niuteqarnerusinnaavoq, tassami allamik suliffittaarnissaq imaaliiallaannaq periarfis-saqanngilaq. Taamaakkaluartoq imaassin-naavoq periarfissaqartoq suli naammattu-mik misilittaavigineqarsimanngitsunik.

Pisortani atorfillit pissusaaffigaat qular-naatsumik inatsisunik unioqquitsisumik ili-uutsinut imaluunni inatsisunik unioqquiti-sisumik naalakkuitinut naaggaassallutik. Taamatut pissusaaffeqarnerup aamma malitsigivaa, suliffiup avataani oqartussa-qarfinnut allanut saaffiginissinnaaneramik pisinnaatitaaffeqarneq. Oqartussaqarfik alla tassaasinnaavoq ombudsmandi. Paasissutissat, pinerluttulerineq pillugu inatsimmi § 50 naapertorlugu nipangius-sisussaataagaluartut, ingerlateqqinne-

qarsinnaapput atorfillik paasissutissap ingerlateqqinnissaanut pissusaaffeqarpat, imaluunni ingerlatitseqqineq nalominaat-sumik kikkut tamat soqutigisaannik pissu-tissaqarluartumik isumaginninniarnepu-pat imaluunni nammineq allaluunni pisariaqartitaannik pissutissaqarluartumik isumaginninniarnepuppat, takuuk piner-luttulerinermi inatsimmi § 54.

Maanna whistleblowerneqarnermik aaqqis-suussamik kinguneqarniartussamik suli-aqartoqaleraluartoq, oqartussaqarfiit ataasiakkaat namminneerlutik anner-tuumik iliuuseqarlularsinnaapput, suliffe-qarfiup iluani paasinarluartumik, amma-sumik tatiginartumillu ingerlatsinermik anersaaqarneq pilersinniarlugu. Tassa-mi naleqartitat tamakku pisortat aqutsi-soqarfiinut ilisarnaataareerniartussaap-pat. Naleqartitat assigiinngitsorpassu-artigut piviusunngortinneqarsinnaapput. Maleruagassaasinnaapput, suleqatigiiaat naleqquttut aqutigalugit akuersissutigi-neqarsimasut; suliffiup naliliffigineqarne-ranik malitseqartitsineq; aaqqissugaal-luurtumik sulisut ineriartuqinnissaannik oqaloqatiginnittarnerit qanorlu suliffim-minnik iluarisimaarinnitsiginerannik paasi-niaasarnertit. Kisianni aamma imaassin-naavoq tassaasoq suliffiup iluani amma-sumik, apeqqusiisinnaaffiusumik ilorraallu tungaanut nikeriarfiusussamik oqallittar-nerit. Suliffeqarfimmit suliffeqarfimmut apeqqutaaginnassaaq periuseq sorleq tulluarnerpaatinneqassanersoq.

SUNGIUSAAT

Suliffeqarfigisanni pisortaavutit, tas-sanilu piffissami sivisunerusumi pi-sortat suliffeqarfiini atorfillit isum-mersinnaanermerk pisinnaatitaaf-fiat oqallisigineqartarsimavoq. Ernu-masoqartarnera iliuuseqarfigerusup-pat.

- Kikkut oqaloqatigissavigit
- Ernumassutit suuppat
- Siunniussap ingerlanneqarnis-saa qanoq pilersaarusiussaviuk
- Eqqartuinerne qulequtaq pingarneq suussava
- Angorusutasi suuppat
- Inerniliussasi qanoq iliorlusi siammartissavisigit
- Qanoq malitseqartissavisigit

7. PISIMASULERSAARUTINUT ILITSERSUUT

PISIMASULERSAARUT 1

Akissuteqalernermi isumaliutigeqqaarta-riaqarpoq oqaaseqarneq isummersinnaanermik pisinnaatitaaffimmit illersugaanersoq. Pineqartumi uani suliaassiissummi oqaatigineqarpoq oqaaseqarneq pisinnaatitaaffimmit illersugaasoq.

Apeqqut tulleq tassaavoq Aviaajap tunni-umasussaatitaaneranut innersuussineq pineqaatissineqarneranut eqqortumik patsisissaanersoq. Tamanna pillugu nalilersuininni eqqarsaatigisariaqarpat, Aviaaja suliaminut tunngasumik oqaaseqarnerosoq, tassami tunniusimasussaatitaaneranut innersuussissagaanni tamanna piumasaqaataasussatut naatsorsuutigineqartussaavoq.

Taamaattoqarsorigukku, taava isummerfigissavat Aviaaja suliaminut atatillugu toqqaannartumik pisortat sinnerlugit aalajangiiniarnernut peqataasarsimanersoq (imaluunnit peqataanersoq).

Aviaaja aalajangigassamat tunngasumik oqaaseqanngilaq (aalajangiisoqanngilar-mi), taamaallaalli suliffiup iluani nalinginnaasumik pissutsit oqaaseqarfigalugit. Taamaattumik pissutissaqanngilaq Aviaajap aalajangiiniarnernut akuunera nalilersuiffigissallugu, tassami pisumi uanitut ittumi Aviaajap isummersinnaanermik pisinnaatitaaffianik tunulliusinissamat tunniusimasussaatitaaneq patsisiginiarneqarsinnaanngilaq.

Taamaattumik illit suliffigissamat naalagaatsuliorsimasimaneq pillugu pillaatissii-neritut paasineqarsinaasumik iliuuseqarni-assaannilatit, taamaallaalli ajornartorsiut oqaaseqaammi ersersinneqartoq iluarsii-vginiartariaqarlugit.

PISIMASULERSAARUT 2

Pisumi uani suli isummanik anitsisoqanngilaq, kisianni atuarfimmi pisortat ilaasa naammaginninngissinnaanerat sioqqunni-arlugu iliuuseqarputit. Taamaattumik piumaffiginninnermi siunertaq peqquteqar-tinneqarsinnaavoq politikkikkut aalajangi-nernik tunniusimalluni piviusunngortitsini-artoqartartussaanaera.

Qularutissaanngilaq pineqartoq atuarfimi pisortat suliassaannut tunngasuum-mat. Kisianni maluginiassavat taamatut piumaffiginneq pisortat suliffeqarfiini ator-

fillit nammineerlutik isummersinnaanermik pisinnaatitaaffianik, tassalu nammineq inuttut isummaminnik anitsinnaanernik, killiliisuummat.

Pisortat suliffeqarfiini atorfillit isummersinnaanermik pisinnaatitaaffianut qitiutinneqarpoq, nammineq inuttut isummaninnik saqqummiussinnaanerat. Suliffitsik sinnerlugit oqaaseqartussaattillugit, isummer-sinnaanermik pisinnaatitaaffiat killiliivigineqarsinnaavoq.

Pisortani atorfillit nammineq inuttut isummaninnik anitsippata, taava isummersinnaanermik pisinnaatitaaffik atuutissaq, aamma siuttutut akisussaaffeqaraluarpataluunnit, aatsaalli aalajangiiniarnernut peqataanngippata.

Ilmanarpoq aalajangiiniarnernut suliame pingaarutilimmik inissisimasup, kommu-naldirektørip, taamatut piumasaqaateqarneq akuersaartariaqassagaa.

PISIMASULERSAARUT 3

Atorfillip suliffimmini mailadressini atorlugit ikinngutiminut ilisarimasaminullu kajumissaaruteqarluni allassimavoq, qulequttat suliaminut tunngasut pillugit.

Siullertut apeqqutaavoq, suliffimmini mailini atorlugit nassiusisimaneraan-naaluunnit naammannersoq suliffeqarfik sinnerlugit iliuuseqarsimanerarlugu inerniilissalluni.

Tulliatut isumaliutersuutigissavat, ikinngutiminut ilisarimasaminullu nassiusisimanera toqqaannartumik avammut, assersuutigalugu tusagassiutitut, ingerlatitseqqiernerminngaannit allaanerussuteqarnerosoq.

Avammut nalunaaruteqarsinnaanernut killiliisinnaanerit immikut ittumik tunngaveqaraanni akuersaarneqarsinnaasarpot. Kisianni oqariatuutinut inunnt aalajangi-nersimasunuinnaq tunngatitanut killilersuisinnaaneq annikinneruvoq.

Taamaattumik isummerfigissavat oqariartuutit avammut saqqummiunneqarnissaat imaluunnit ammasumik oqallinnermik sunniiniarnernik siunertaqarsorinerlugit imaluunnit inunnt aalajangersimasunut mailikkut allagaqarnerinnartut isigineqar-tariaqarsorinerlugit.

Isummissaguit uani oqariatuutit pineqartut tamanut ammasumik oqallinnermut sunniiniutaaniarsinnaasut, taava nalilersortariaqarpat eqqunngitsunik passissutissartaqarneri aammalu oqariatuutit atorfillip suliassaanut ilaani pingaarutilit-tut isigissanerlugit.

Nammineq inuttut isummanik anitsinerit killiliivigineqarsinnaappot, imminnerminut suliassarititaasunut pingaarutillit pillugit eqqunngilluinnartunik paasissutissiigaanni. Aamma killiliivigineqarsinnaappot oqariatuutit atorfillinnit qitiusumik inissisimalutik aalajangiiniartarnernut qanimut inissisimasunit saqqummiunneqarsimappata aammalu isummersuutigineqartut nammineq suliassaannut tunngassuteqarpat.

Pisumi uani taamaallaat kukkunerit mikisut ikinngutitut ilisarimasanullu e-mailikkut saqqummiunneqarsimasut pineqarput, tamannalu immi isummersinnaanermik pisinnaatitaaffiup killiliivigineqarnissaanut patsisissaanngilaq.

Tamatuma saniatigut atorfillitaq aalajangiiniartarnernut tunngatillugu qitiusumik inissisimanngilaq.

Tamakku tunngavigalugit pisimasoq kinguneqartitsitsiviginaveersaartariaqarpat.

PISIMASULERSAARUT 4

Pisumi uani suliffiup iluani ajornartorsiutini uparuaanissamat periarfissat tamaasa misilereersimagakkit, eqqarsaatigisinnavaat politikkikkut siuttunut saaffiginnissanerlutit. Tamanna pissappat qulakkeertariaqarpat allaffisornikkut qullersarisannik oqaloqateqartarsimanivit uppersaateqartinnissaat.

Politikkikkut siuttunit qisuariarfigineqanngippat, ombudsmandi saaffigisinnaassavat. Peqquserlulluni iluanaarniartoqarnera pasinaateqarpat, aammattaq pissutsit polititnut kalerriutigisinnaavatit.

Pisortatigoortuunngitsumik suliniaqatigiiffimmut saaffiginissanngilatit, kisianni eqqartuussissuserisoq nipangiussisussaati-taavoq taassumalu siunnersorsinnaassavaatit.

Periarfissat arlaata atornissaat aalajangiutissagukku, tunngaviatigut atorfillittut naalagaatsuliorutut iliuuseqarfigineqannginnissannut illersugaassaatit.

